

**Det midlertidige udvalg vedrørende
bæredygtig omstilling
Afrapportering 2017**

Indholdsfortegnelse

1. Udvalgets formål og arbejdsopgaver	1
2. Udvalgets møder	2
3. Udvalgets drøftelser	9
4. Udvalgets anbefalinger	10

Spørgsmål til afrapporteringen fra det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling kan rettes til udvalgssekretær:

Lone Kibsgaard, Regionssekretariatet

 7841 0143

 Lone.Kibsgaard@stab.rm.dk

1. Udvalgets formål og arbejdsopgaver

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling blev nedsat efter beslutning i regionsrådet den 16. december 2015. Udvalget har fungeret i perioden 1. januar 2016 til 31. december 2017.

Udvalgsmedlemmer

- Henrik Qvist (Ø) (formand)
- Susanne Buch Nielsen (F) (næstformand)
- Flemming Knudsen (A)
- Morten Flæng (A)
- Ivar Dreyer (I)
- Torben Nørregaard (V)
- Olav Nørgaard (V)

Udvalget er blevet sekretariatsbetjent af Regionsekretariatet og Regional Udvikling.

Udvalgets formål

Udvalgets overordnede formål er at bidrage med indspark til regionsrådets Vækst- og udviklingsstrategi. Bæredygtig omstilling er et af hovedområderne i Vækst- og udviklingsstrategien.

Det er fra mange sider belyst, at der er store gevinster både økonomisk, miljømæssigt og menneskeligt ved en mere bæredygtig levevis. Klimakrisen, miljø- og ressourceudfordringen og ulighed i uddannelse og sundhed er udfordringer, vi til stadighed mindes om.

Bæredygtig omstilling handler om at indrette samfundet, så mennesker kan leve med økonomisk og social tryghed, uden at miljø og ressourcer lider overlast.

Udmøntningen af Region Midtjyllands Vækst- og ud-

viklingsstrategi sker gennem regionale handlingsplaner inden for erhvervsudvikling, uddannelse og kultur samt inden for miljø og infrastruktur. Dertil kommer Vækstpartnerskabsaftalen med regeringen.

Udvalget vil i funktionsperioden følge og beskæftige sig med emnerne: strategisk energiplanlægning, cirkulær økonomi og klimatilpasning.

Udvalgets opgave

Udvalget skal i sin funktionsperiode undersøge den bæredygtige omstilling i Region Midtjylland, herunder få indsigt i de aktiviteter og tiltag, der allerede er sat i gang. Udvalget vil i sit arbejde undersøge, hvilke udfordringer og potentialer for bæredygtig omstilling, der er i Region Midtjylland.

Udvalgets arbejdsform

Udvalget har holdt ni møder, herunder et fælles møde med det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling.

Møderne er blevet holdt på skiftende lokaliteter, og der har i forbindelse med møderne været holdt oplæg dels af mødestedernes værter, dels af andre eksterne aktører. Udvalget har således haft mulighed for at drøfte spørgsmål fra store dele af området om bæredygtig omstilling.

Udvalget har også deltaget i ENCORE-konferencen i september 2016 i Østrig, hvor Region Midtjylland bl.a. fik overdraget præsidentskabet for ENCORE-konference 2018, som holdes i Herning.

2. Udvalgets møder

Opstartsmøde og tema om klimatilpasning

MarselisborgCentret, Aarhus, den 4. februar 2016

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling er blevet orienteret om Region Midtjyllands arbejde med klimatilpasning både set i forhold Vækst- og udviklingsstrategien samt FN's 17 verdensmål.

Konsekvenserne af klimaforandringerne medfører et behov for handling, herunder atomsætte udfordringer til muligheder. Som eksempel herpå blev udvalget præsenteret for sønæs-projektet i Viborg, hvor overskudsvand bruges til rekreative formål. I stedet for at lede overskudsvandet til underjordiske tanke, leder man vandet ud i kunstige søer. Omkring søerne er der etableret legepladser, strand og andre udendørsaktiviteter.

Områdeleder Jan Sau Johansen, MarselisborgCentret, orienterede udvalget om projektet SPARK - Sunde Park Aktiviteter Rehabilitering og Klima. Projektet er oprindeligt tænkt som et sundhedsprojekt, men har efterhånden fået en ekstra dimension i forhold til at skabe en sund og klimavenlig bypark. Byparken bliver verdens første udendørs rehabiliterings- og klimaanlæg og er tænkt som et tilbud til patienter i rehabiliteringsforløb på MarselisborgCentret og borgere i nærheden.

Projektet har et budget på ca. 35 mio. kr., som finansieres af Region Midtjylland, Aarhus Kommune, Aarhus Vand og Realdania m.v. Der blev udskrevet en arkitektkonkurrence i 2016, og det er forventningen

at parken åbner i 2019.

Udvalget er blevet orienteret om projektet Coast to Coast Climate Challenge (C2C CC), herunder formål, baggrund, partnere m.v. Projektet favner Region Midtjyllands klimaindsats og bidrager til Vækst- og udviklingsstrategiens vision om en klimarobust region. Projektet indeholder de klimatilpasningsinitiativer, som i fællesskab skal gennemføres i de midtjyske kommuner.

Udvalget har drøftet udvalgets deltagelse i ENCORE-konferencen i 2016 i Østrig, herunder muligheder for, at Region Midtjylland er vært for konferencen i 2018.

Tema om biogas - fælles med det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling

Maabjerg Energy Center, den 13. april 2016

Chefkonsulent Allan Lunde, Vestforsyning A/S, orienterede det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling og det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling om Maabjerg Energy Concept, herunder historien bag visionen om at skabe verdens største anlæg for bioenergi.

I foråret 2009 etablerede Vestforsyning Varme A/S og Struer Forsyning Fjernvarme A/S selskabet Maabjerg BioEnergy Drift A/S til at stå for opførelse og drift af anlægget. Byggeriet begyndte i 2010 og stod færdigt i 2012. I 2015 skiftede anlægget navn til MEC Biogas.

Formålet med anlægget er blandt andet at etablere et

renseanlæg for landbrugets husdyrproduktion og hermed reducere landmændenes udledning af næringsstoffer ved at behandle rågylle i et biogasanlæg. Rågylle bruges til at producere biogas som erstatning for traditionelle brændstoffer til energiforsyning.

Udvalgene blev endvidere orienteret om visioner, udfordringer og potentialer for, at Maabjergværket integreres med et anlæg, der producerer 2. generationsbioethanol, og herunder skabe et højeffektivt bioraffinaderi.

Udvalgene fik en rundvisning rundt på biogasanlægget.

Energiplanlægning

Bjerringbro Kraftvarmeværk, den 20. april 2016

Driftsleder Charles Hansen fortalte det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling om Grundfoss og Bjerringbro Varmeværks fælles energicentral. Energicentralen sørger for køling af Grundfos' produktionsmaskiner og anvender herefter overskudsvarmen i fjernvarmesystemet.

Udvalget hørte også om projektet Fjernvarme fra Tangeværket til Bjerringbro, Rødkærsbro, Ans og Ulstrup. Projektet handler om varmeveksling mellem fire midtjyske varmeværker og Tangeværket. Visionen for projektet er blandt andet at skabe et midtjysk fyrtårn indenfor vedvarende energi.

Udvalget blev orienteret om formålet med Region

Midtjyllands arbejde med strategisk energiplanlægning, herunder opbygning af fælles viden og overblik, udarbejdelse af fælles handlingsplaner og samarbejde med kommunerne.

Udvalget blev også orienteret om CeDEPI-projektet, som blandt andet handler om rådgivning og forberedelse af investeringer i energieffektiviseringer. Projektet omfatter offentlige bygninger, gadelys og transport og har en investeringsramme på ca. 431 mio. kr.

Udvalget har drøftet fjernvarmeværkernes udfordringer i forhold, at prisen på fjernvarme kommer til at stige markant, når grundbeløbet til værkerne bortfalder med udgangen af 2018. Værkerne har behov for at omstille varmeproduktionen og søge nye muligheder for at begrænse forbrugerprisstigninger.

Udvalget blev præsenteret for Region Midtjyllands investeringsfremmende initiativ. Initiativet handler om at rådgive værkerne i forhold til at kunne imødegå udfordringerne, herunder omstilling til vedvarende energi, kompetenceudvikling af medarbejdere m.v.

Tema om cirkulær økonomi

Aarhus Universitetshospital, den 1. september 2016

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling blev orienteret om cirkulær økonomi, herunder baggrunden for og formålet med at gentænke produktionsmetoder og forretningsmodeller. Udvalget blev orienteret om Region Midtjyllands rolle i forhold til at hjælpe med at styrke erhvervslivets omstilling til

fremtiden i forhold til bl.a. at gøre genbrug og genanvendelse af ressourcer til en god forretning.

Hospitalsdirektør Gert Sørensen, Aarhus Universitetshospital orienterede om hospitalets arbejde med bæredygtig omstilling. Der ses på, hvilke fordele og muligheder hospitalet har i forhold til fx at sætte krav til leverandørerne om genbrug og reduktion af emballage.

Miljøkoordinator Thomas Møller, Aarhus Universitetshospital, orienterede udvalget om, at hospitalet har en ambition om at genbruge op til 70 % af affaldet. En målsætning, som i høj grad er betinget af hospitalets og leverandørernes evne til at omstille sig til cirkulær økonomi.

Som første skridt på vejen er universitetshospitalet i gang med et projekt, som skal se på genanvendelse i hele materialestrømmen fra råmateriale til affald. Projektleder Susanne Becker, Aarhus Universitetshospital, afsluttede temaoplæggene med en orientering om, hvordan projektet i løbet af tre år skal arbejde med at lave en model for øget recirkulering og værdikædesamarbejde, herunder hvordan man kan styrke samarbejdet og finde fælles forretningsmodeller blandt aktører i hele værdikæden.

Udvalget drøftede med oplægsholderne, hvordan idéerne bag cirkulær økonomi kunne udbredes og implementeres, herunder betydningen af politisk opbakning og opmærksomhed.

Deltagelse i ENCORE-konferencen

Østrig, den 21.-24. september 2016

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling deltog i ENCORE-konferencen i Østrig den 21.-24. september 2016.

På konferencen overtog Region Midtjylland præsident-skabet for ENCORE i samarbejde med Korint, Østrig. Præsidentskabet indbefatter blandt andet, at Region Midtjylland er vært ved næste konference. Konferencen afholdes i Herning fra 20.- 22. september 2018.

Forud for ENCORE-konferencen holdes en såkaldt YouthCore. Dette er en ungdomskonference, hvor en række studerende samles og drøfter de emner, som politikerne på ENCORE-konferencen skal drøfte. De studerende udarbejder en såkaldt deklaration til politikerne. Deklarationen er en beskrivelse af de udfordringer, som de unge ser inden for udvalgte områder. Deklarationen har til formål at danne grundlag for drøftelserne på selve ENCORE-konferencen.

Opfølgning på ENCORE-konferencen

Industrimuseet Horsens, den 22. november 2016

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling drøftede udvalgets deltagelse i ENCORE-konferencen.

Udvalget havde inviteret de to studerende fra Horsens Statsskole Lina Pahl og Katrine Hell Hansen, som havde deltaget i YouthCore. De fortalte blandt andet

om deres erfaringer og oplevelser, herunder program, aktiviteter m.v.

I forhold til planlægning af konferencen i 2018, havde de en række anbefalinger til udvalget. De foreslog blandt andet, at man i 2018 arbejder mere bevidst på at integrere YouthCore i ENCORE-konferencen. Der bør være tættere samarbejde og sammenhæng mellem de to konferencer, således at de studerende og politikerne i højere grad får mulighed for at udveksle synspunkter omkring udvalgte emner.

Der er behov for at fokusere på de studerendes indledende drøftelser, blandt andet ved en forventningsafstemning af, hvad politikerne forventer af de unge og omvendt. Der er også behov for at tilrettelægge programmet, således at der er tid til drøftelse og fordybelse i de enkelte emner.

Lina Pahl og Katrine Hell Hansen foreslog blandt andet, at man eventuelt kunne afholde en form for forberedelsesseminar i 2017, hvor de unge kunne drøfte emner og indhold for ungdomskonferencen. Derudover er der også behov for at se på, hvordan både YouthCore og ENCORE konferencen markedsføres og kommunikeres. Der kan med fordel ses på brugen af de sociale medier.

Efterfølgende drøftede udvalget egne erfaringer fra deltagelse i ENCORE-konferencen. Udvalget var enigt de studerende i, at der er behov for at se på sammenhængen mellem YouthCore og ENCORE. De

studerende bør involveres mere i planlægningen af YouthCore og ENCORE-konferencen i 2018.

Konferencen har to spor: et politisk og et administrativt. Udvalget pointerede, at det er vigtigt, at man i programmet for ENCORE-konferencen sikrer, at der er en relevant skelnen mellem oplæg rettet mod politikerne og oplæg rettet mod embedsværket.

Der er også behov for at fokusere på deltagernes mulighed for forberedelse til konferencen. Der blev blandt andet efterspurgt en oversigt over deltagere på konferencen, information om konferencen, forventninger og formål m.v.

Uddannelse og bæredygtig omstilling

Udvalget blev også orientert om samarbejdet mellem Region Midtjylland og VIA University College i forhold til bæredygtig udvikling.

Lektor Henrik Bjørn, VIA University College præsenterede kort VIA University College, herunder organisation, formål, udbud af uddannelser m.v.

Tema om klimaindsats i kommunerne

Lemvig, den 21. februar 2017

Borgmester Erik Flyvholm, Lemvig, fortalte om Lemvig Kommunes arbejde med klimatilpasning. Formand for teknik- og miljøudvalget, Jørgen Nørby, fortalte om Lemvig Kommunes håndtering og tilgang til klimaudfordringerne. Som udgangspunkt har kommunen arbejdet ud fra devisen om økonomisk nødvendighed og politisk fællesskab.

Lemvig Kommune har arbejdet med bæredygtig omstilling i mange år og har været frontløber i forhold til at forebygge og tilpasse sig klimaforandringer. Bygning af en mur på havnen til forebyggelse af oversvømmelser i Lemvig by er blot ét af mange eksempler på, hvordan kommunen er tvunget til at finde løsninger på de klimaudfordringer, kommunen har på grund af sin geografi.

Lemvig Kommune har også været frontløber indenfor fx grøn energi i forhold til biogasanlæg, sol- og vindenergi m.v.

Lemvig Kommunes vej til bæredygtig omstilling er båret af en bred politisk opbakning i byrådet. Klimaudfordringerne kræver handlinger, som giver mening for borgerne i kommunen. Og miljødagsordenen i kommunen er et fælles anliggende for byrådet og borgerne.

Direktør Lars Holmegaard, Lemvig Vand og Spildevand A/S, orienterede om forventningerne til et interna-

tionalt klimatorium i Lemvig. Idéen med et klimatorium er at samle og støtte den lokale og regionale erhvervsudvikling indenfor saltvandsektoren. Samtidig skal klimatoriet være et udstillingsvindue, hvor viden om vand, klimatilpasning og andre temaer skal formidles til skoler, klimaturister og erhvervsvirksomheder m.v. Forskning skal være et bærende element.

Region Midtjyllands arbejde med klimatilpasning

Det midlertidige udvalg fik oplæg fra administrationen om Region Midtjyllands indsats for at sikre et koordineret og helhedsorienteret arbejde med klimatilpasning.

Der fulgte en drøftelse af samspillet mellem kommuner og region, herunder hvordan man får øget politisk bevågenhed på håndtering af klimaudfordringerne. Projektet Coast to Coast Climate Challenge er et godt eksempel på et samarbejde mellem kommuner og region. Erfaringer og viden fra projektet vil eventuelt kunne bruges til at skabe en platform for andre samarbejder. Det kunne bl.a. være indenfor cirkulær økonomi.

Det blev drøftet, hvordan man i regionen kan italesætte klimaudfordringerne, herunder hvordan man kan gøre klimatilpasning til en god forretning.

Energiregnskaber sammen med kommunerne

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling fik oplæg fra administrationen om Region Midtjyllands arbejde med energiregnskaber. Udvalget

blev præsenteret for de foreløbige tal for 2015. Der fulgte en kort drøftelse af baggrund og metoder i forhold til udarbejdelse af regnskaberne. Udvalget blev kort præsenteret for et nationalt værktøj til beregning af energiregnskaber.

REFER

Det midlertidige udvalg blev orienteret om status på EU-projektet med 24 fjernvarmeværker, REFER.

Tema om strategi for samfundsansvar

Regionshospitalet Viborg, den 4. maj 2017

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling fik oplæg fra administrationen omkring Agenda 21, herunder hvilke udviklingsmuligheder der er inden for bl.a. genanvendelse og affaldsproduktion, energiforbrug, vandforbrug, spildevandsudledning, bæredygtige indkøb m.v.

Udvalget drøftede, hvordan man kan måle effekten af alle de indsatser, der er sat i gang. Derudover drøftede udvalget erfaringsudveksling inden for fx energirenovering og affaldshåndtering på tværs af hospitaler, regioner m.v.

Udvalget blev præsenteret for, hvordan Hospitalsenhed Midt arbejder med bæredygtig omstilling, bl.a. om hvordan enheden bruger ESCO-modellen til energirenovering. Udvalget blev præsenteret for et konkret ESCO-projekt, herunder potentialer, proces, resultater, økonomi m.v. Samarbejde mellem enheden og Viborg Fjernvarme i forhold til udnyttelse af over-

skudsvarme, fjernkøl m.v. blev også nævnt. Udvalget blev også præsenteret for hospitalsenhedens arbejde med genbrug af affald, håndtering af spildevand m.v.

Udvalget fik en rundvisning på hospitalet.

Tema om bioøkonomi

Foulum, Tjele, den 20. juni 2017

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling har fået en kort præsentation af Foulum, herunder historie, udfordringer og visioner for fremtiden. Udvalget er blevet vist rundt på center for cirkulær bioøkonomis test- og for-søgsfaciliteter.

Udvalget blev præsenteret for forsøg med at udvinde protein fra græs. Protein er en vigtig ressource i fremtidens fødevarer, og udvalget blev orienteret om, hvordan man på Foulum forsker i cirkulær bioøkonomi.

Udvalget har fået oplæg om brug af muslinger som biomasse. Virksomheden Blå Biomasse producerer muslinger til fødevarer og foder. Udvalget drøftede udfordringer og muligheder i forhold til den miljøvenlige produktion af blå biomasse.

Udvalget har drøftet betydningen af politisk fokus på området, herunder muligheden for at markedsføre Region Midtjylland som en protein-provins.

Mål for bæredygtig omstilling

Udvalget har drøftet, hvordan genbrug af affald kan

blive en god forretning. Mængden og brugen af f.eks. plastikaffald blev drøftet, herunder samarbejde med leverandørerne i forhold til genbrug af emballagen m.v.

Udvalget har drøftet, hvordan man kan arbejde med mål for cirkulær økonomi f.eks. i målbilledet for Regional Udvikling, Vækst- og udviklingsstrategien og det grønne regnskab.

Afslutningsmøde

Plastix A/S, Lemvig, den 30. august 2017

3. Udvalgets drøftelser

Gøre bæredygtighed til en god forretning

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling har arbejdet med flere områder indenfor bæredygtighed. Udvalget har set på, hvordan regionen internt og eksternt arbejder med cirkulær økonomi, klimatilpasning og energiplanlægning.

Udvalget har set på hospitalernes arbejde med bæredygtighed. Udvalget har bl.a. undersøgt, hvordan regionens største hospital arbejder med genbrug af plastik og affaldshåndtering. Derudover har udvalget set på, hvordan et andet hospital bruger ESCO-projekter i forbindelse med klimarenovering af bygningerne. Der er økonomiske gevinster i at spare på vand, strøm og varme - og ikke mindst genbruge affald.

Udvalget har set på, hvordan regionens samarbejdspartnere arbejder med bæredygtighed. Udvalget har bl.a. besøgt et kraftvarmeværk og et biogasanlæg for at se, hvad moderne teknologi betyder for bæredygtigheden, og ikke mindst hvilke barrierer der er. Afgifter på overskudsvarme er bl.a. en af de forhindringer, som udvalget er blevet præsenteret for.

Udvalget har talt politisk samarbejde om klimatilpasning med Lemvig Kommune. Udvalget har set på betydningen af politisk samarbejde og velvilje i forhold til at øge bæredygtigheden i en offentlig institution. Der skal politisk opbakning til for at gøre klimatilpasning til en god forretning. Og ikke mindst samarbejde med virksomheder m.v.

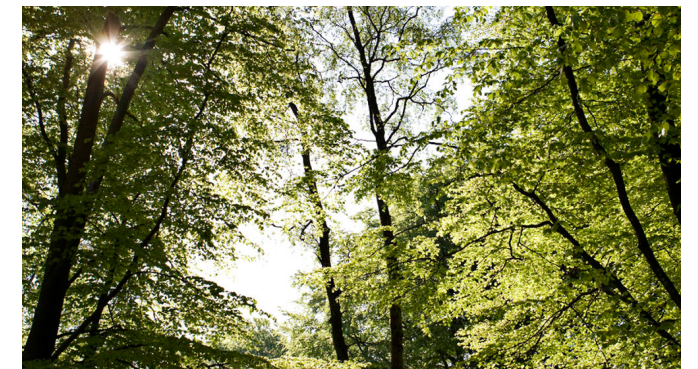
Klimatilpasning går på tværs af geografi og sektorer, og det kræver høj grad af samarbejde mellem både offentlige myndigheder, private virksomheder og borgere at få succesfulde bæredygtige løsninger.

Region Midtjyllands rolle på klimaområdet

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig omstilling har deltaget i ENCORE-konferencen i Østrig i 2016. På konferencen fik Region Midtjylland overdraget præsidentskabet for afholdelse af den næste konference i 2018.

Udvalget ser ENCORE-konferencen som et relevant netværk for udbredelse af bæredygtighed i Europa. Netværket består af europæiske regioner, hvor embedsmænd og politikere gennem tætte kontakter mødes og udvikler den miljøpolitiske dagsorden i EU. Dette sker gennem dialog regionerne imellem og med EU's relevante direktorater.

Udvalget drøftede, hvordan Region Midtjyllands rolle på klimaområdet kan styrkes, herunder politiske mål for at gøre regionen mere bæredygtig og gøre bæredygtighed til en endnu bedre forretning i Region Midtjylland. Dette arbejde kunne begynde i forbindelse med udarbejdelsen af den næste Vækst- og udviklingstrategi (VUS).

4. Udvalgets anbefalinger

Region Midtjylland som bæredygtig region

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- fortsat prioriterer den bæredygtig omstilling og indarbejder dette som grundlag for kommende vækst og udviklingsstrategi, således at regionens egne og støttede aktiviteter understøtter en bæredygtig udvikling med afsæt i FN's verdensmål.
- undersøger, hvordan Region Midtjylland får bedre økonomi ud af at være bæredygtig, idet bæredygtighed er en god forretning. Det skal undersøges nærmere, hvordan der kan sættes økonomiske mål for regionens arbejde med bæredygtighed.

Agenda 21 – Affalds- og indkøbsområdet

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- arbejder videre med affalds- og indkøbsområdet i tæt samspil med hospitalerne og regionens fælles indkøbsfunktion for at skabe grundlag for en prioriteret, styrket indsats. Og herunder udbygge regionens årlige grønne regnskab med opgørelse af udledningen af klimagasser, affaldshåndtering og udledning af miljøproblematisk stoffer.

ENCORE-konferencen

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- bruger ENCORE-konferencen og det danske præsidentskab i 2018 til at styrke netværk til regionalpolitikere fra miljøområdet og styrke administrationens mulighed for at udvikle opgaverne fagligt og knytte bånd, der kan anvendes f.eks. i regi af ansøgninger til EU's udviklingsfonde.
- bruger Region Midtjyllands præsidentskab for ENCORE-konferencen i 2018 til at skabe øget politisk bevidsthed på klima, energi og cirkulær økonomi.
- bruger den tilknyttede ungdomskonference til at styrke ungdommens engagement i det grønne område og den fremadrettede indsats for bæredygtig omstilling.

Samskabende proces om regional grøn omstilling

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- arbejder for, at regionen aktivt går ind og hjælper med at løse komplekse, grænseoverskridende udfordringer inden for det grønne område. Og herunder understøtter regionale initiativer og løsninger på tværs af virksomheder, forsyning, kommuner og andre relevante aktører inden for klima, energi og cirkulær økonomi.
- arbejder for regionale løsninger på regionale udfordringer i tæt dialog med alle relevante aktører og via flere flagskibsprojekter.

Energi og cirkulær økonomi

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- fastholder og udbygger samarbejdet med kommuner, energiselskaber og virksomheder om en bæredygtig omstilling, herunder omstilling til vedvarende energi og udvikling af et integreret fleksibelt energisystem.

Klimaindsats

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- arbejder for at udbygge og udnytte det momentum, som er skabt ved, at regionen har sat sig i spidsen for regionens klimaindsats. Regionen er udfordret af stigende grundvand og vandstand i havet og i regionens fjorde og ålb. Der er behov for ny viden, innovation og samarbejder om løsninger på tværs af kommuner, forsyning og virksomheder.
- bidrager til at formidle viden og potentialer for eksport og innovation i samspil med relevante virksomheder.

Nyt midlertidigt udvalg grøn omstilling

Udvalget anbefaler, at regionsrådet

- at der nedsættes et midlertidigt udvalg, som arbejder videre med ovenstående anbefalinger. Udvalget nedsættes fra januar 2018 og fungerer i minimum 2 år. Udvalget skal sikre et fortsat politisk fokus på bæredygtig omstilling og følge op på de projekter, der allerede er sat i gang f.eks. REFER, ENCORE, samarbejde med kommunerne om cirkulær økonomi m.v.

